

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2, se sídlem Francouzská 808/19 rozhodl samosoudkyně JUDr. Otílií Hrehovou v právní věci žalobce: F [redacted] H [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], právně zastoupen: JUDr. Janem Hájkem, advokátem, se sídlem Masarykova 43, Ústí nad Labem, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha, Vyšehradská 16, o **2,000.000,- Kč s příslušenstvím**

t a k t o :

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci za výkon vazby na nemajetkové újmě částku **255.200,- Kč** s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % z této částky od 3. 6. 2014 do zaplacení, když v převyšující části co do 224.800,- Kč a úroku 8,05 % z této částky od 3. 6. 2014, se žaloba zamítá.
- II. Žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci částku 1,500.000,- Kč s 8,05 % úrokem z prodlení z této částky od 3. 6. 2014 za nezákonné trestní stíhání, **se zamítá.**
- III. Žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci částku 20.000,- Kč s úrokem z prodlení 8,05 % z této částky od 3. 6. 2014 z titulu nepřiměřené délky řízení, **se zamítá.**
- IV. Žalovaná je povinna na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku **50.695,- Kč**, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce, JUDr. Jana Hájka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í .

Žalobce se podanou žalobou domáhá po žalované zaplacení částky 2,000.000,- Kč. K tomu uvedl, že podáním ze dne 28.11.2013, které bylo žalované doručeno dne 2.12.2013, uplatnil u žalované nárok na přiměřené zadostiučinění za vzniklou **nemajetkovou újmu** podle ust. § 31a zákona č. 82/1988 Sb. v platném znění. Žalovaná reagovala dopisem ze dne 16.1.2014, č.j. MSP- 3849/2013- ODSK-ODSK/3, sdělením, že ve věci bude provedeno obvyklé šetření s tím, že po jeho skončení bude žalobce informovat o svém stanovisku a dále

vyzvala žalobce k zaslání dokladů na jejichž základě by bylo možno posoudit rozsah a závažnost tvrzené nemajetkové újmy a sdělení čísla účtu pro případ uznání nároku. Dne 16.6.2014 obdržel žalobce Stanovisko žalované ze dne 13.6.2014, č.j. MSP-3849/2013-ODSK-ODSK/9, ve kterém **byl jeho nárok na odškodnění za vazbu odmítnut** /§12 odst. 1 písm. a) zákona č. 82/1998/, protože si vazbu zavinil sám, do vazby byl vzat z důvodu uvedeného v § 67 písm. a) trestního, řádu. Dále bylo ve stanovisku sděleno, že usnesení o zahájení trestního stíhání je možno považovat za nezákonné, **avšak vzhledem k okolnostem případu není přiznání zadostiučinění v penězích nezbytné**. Dále bylo oznámeno, že uvedeným sdělením bylo mimosoudní projednání ukončeno. Žalobce s obsahem stanoviska žalované nesouhlasí.

K průběhu řízení uvedl, že usnesením Policie České republiky Krajského ředitelství policie Hlavního města Prahy ze dne 19.9.2010, Čj. [REDAKCE], bylo vůči němu, jakožto obviněnému, **zahájeno trestní stíhání** a sděleno mu obvinění pro zvlášť závažný zločin loupeže podle § 173 odst. 1,3 tr. zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku. Obžalobou Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 29.8.2011, č.j. [REDAKCE] byl obžalován pro zvlášť závažný zločin loupeže podle § 173 odst. 1,3 tr. zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku. Rozsudkem Městského soudu v Praze rozsudkem ze dne 20.6.2012, sp. zn. [REDAKCE] byl uznán vinným, jako organizátor (§ 24 odst. 1 písm. a/ tr. zákoníku) a současně spolupachatel (§ 23 tr. zákoníku) ze spáchání zvlášť závažného zločin loupeže podle § 173 odst. 1,3 tr. zákoníku a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání deseti let se zařazením do věznice s ostrahou a uložena mu povinnost nahradit poškozeným škodu v celkové výši [REDAKCE] Kč. Tento rozsudek byl zrušen usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 21.11.2012, sp. zn. [REDAKCE] a věc vrácena Městskému soudu v Praze. Usnesením soudce Městského soudu v Praze ze dne [REDAKCE] sp. zn. [REDAKCE] byl F [REDAKCE] H [REDAKCE] vzat do vazby. Vazba je započítána od [REDAKCE] Usnesením téhož soudu ze dne [REDAKCE], sp.zn. [REDAKCE] byl F [REDAKCE] H [REDAKCE] z vazby propuštěn na svobodu. Rozsudkem městského soudu ze dne 31.5.2013, č.j. [REDAKCE] byl F [REDAKCE] H [REDAKCE] podle ust. § 226 písm. c/ tr. řádu **zproštěn obžaloby**. Byl zproštěn obžaloby v celém rozsahu a již tím byla vyslovena rozsudkem Městského soudu v Praze **nezákonnost předcházejících rozhodnutí** (usnesení o zahájení stíhání, uvalení vazby, podání obžaloby) a nesprávnost úředního postupu a konstatováno porušení práva. S ohledem zejména na povahu, rozsah, délku trvání zásahu, závažnost hrozícího nebezpečí a celkovou intenzitu zásahu do jeho integrity, kdy újmu nelze ani nahradit jinak a kdy samotné konstatování porušení práva není možno považovat za dostačující, má za to, že je třeba mu poskytnout zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu v penězích.

Za **výkon vazby**, v trvání 319 dní, považuje jako přiměřené zadostiučinění ve výši nejméně **480.000,- Kč, za trestní stíhání**, které skončilo zproštěním obžaloby přiměřené **zadostiučinění ve výši 1.500.000,- Kč a za nepřiměřenou délku řízení** je přiměřené zadostiučinění ve výši **20.000,- Kč**. Délka vlastního řízení nebyla mimořádně dlouhá i když je i tak nutno konstatovat, že úkon nebyl učiněn, resp. rozhodnutí vydáno v přiměřené lhůtě (§ 13 odst. 1 věta třetí, § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb.). Na vzniklých průtazích, délce řízení nenese žalobce žádný podíl.

Vazba byla započítána v trestním řízení od [REDAKCE], ale je skutečností, že osobní svoboda F [REDAKCE] H [REDAKCE] byla omezena již dříve v [REDAKCE] tedy mimo území ČR, ale z popudu orgánů ČR. Vydání k trestnímu stíhání do ČR neproběhlo řádným způsobem, žalobce neměl vůbec možnost se k věci vyjádřit. Věc byla prezentována tak, že měl zavraždit v ČR [REDAKCE] a zmocnit se velkého množství peněz. Tento stav byl vyvolán orgány ČR. Tomu také odpovídal způsob, jak s ním bylo zacházeno. Před soudce byl F [REDAKCE] H [REDAKCE] postaven až v ČR, když byl vzat do vazby, kdy se mu dostalo první relevantní vysvětlení. K jakémukoliv omezení osobní svobody ani k vazbě nezavdal žalobce žádný důvod. Za takový důvod - okolnost nelze považovat to, že mu blíže nespecifikovaný advokát měl doporučit, aby se žalobce do ČR nevracel. Je třeba posuzovat za jakých okolností bylo

doporučení dáno, ale především, je třeba vyjít z toho, že toto doporučení není rozhodnutím žalobce o jeho postupu, ale pouze doporučením jiné osoby. Žalobce se neskrýval a nevyhýbal orgánům státu, stále pobýval na stejném místě, které bylo orgánům státu známé. Žalobci bylo zcela znemožněno postarat se o své záležitosti v [REDAKCE] neměl ani možnost zajistit potřeby své nezletilé dcery, která byla ponechána v [REDAKCE] bez prostředků a neměl o ní po dlouhou dobu žádné informace. O svůj majetek v [REDAKCE] [REDAKCE] přišel, protože neměl možnost se o něj postarat a neměl možnost plnit své závazky. Tyto skutečnosti jej vystavily mimořádnému tlaku. Ten byl vygradován povahou trestného činu, pro který byl obžalován, výší trestní sazby, ale též rozsahem náhrady škody, která po něm byla požadována, kterou by nebyl schopen nikdy za svůj život splatit. Trestný čin, pro který byl obviněn a následně obžalován patří k těm nejzávažnějším a vražda, která byla uváděna v [REDAKCE] je nejzávažnějším trestným činem zcela obecně. Celá záležitost byla intenzivně **medializována jak v ČR tak i v zahraničí** (potíže při cestování, odbavování na letištích a podobně), v [REDAKCE] a to z podnětů orgánů ČR. Nepříznivý dopad byl nejen na blízké v [REDAKCE] ale i v ČR.

Žalovaná učinila nespornou skutečnost, že u ní žalobce 2. 12. 2013 žádostí z 28. 11. 2013 uplatnil nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v celkové výši 2.000.000 Kč ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. v platném znění za nezákonné trestní stíhání, nezákonný výkon vazby a nesprávný úřední postup ve shora uvedeném řízení. Žádosti žalobce na finanční kompenzaci tvrzené imateriální újmy **nebylo vyhověno**, neboť žalovaná na základě výsledků šetření dospěla k závěru, že žalobce si vzetí do vazby zavínil sám. Ohledně imateriální újmy z titulu nezákonného trestního stíhání se jako odpovídající a přiměřené odškodnění jevílo samotné konstatování nezákonného rozhodnutí. Žalobcem tvrzený nesprávný úřední postup žalovaná v předmětném řízení neshledala, ostatně i sám žalobce ve své žádosti uvedl, že délka řízení nebyla mimořádně dlouhá.

Rešerší spisu Městského soudu v Praze sp. zn. [REDAKCE] žalovaná zjistila, že trestní stíhání žalobce pro zločin loupeže ve spolupachatelství bylo zahájeno usnesením policie ČR ze dne 19. 9. 2010. Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2012 žadatel uznán vinným trestným činem loupeže. Do odsuzujícího rozsudku soudu I. stupně žalobce podal odvolání. Po zadržení v [REDAKCE] byl v České republice žalobce ve vazbě od [REDAKCE] do [REDAKCE], kdy byl vyhlášen zprošťující rozsudek. V odůvodnění zprošťujícího rozsudku soud uvedl, že v daném případě zproštění neznamená, že by bylo prokázáno, že skutek obžalování vůbec nespáchali, ale po všestranném zhodnocení všech dostupných důkazů zůstávají důvodné pochybnosti o tom, že jej spáchali.

Žalovaná má za to, že **za vazbu** nelze vzhledem ke znění § 12 odst. 1 písmeno a) zákona č. 82/1998 Sb. **odškodnění přiznat**. Žalobce byl vzat do vazby z důvodu uvedeného v § 67 písm. a) trestního řádu. Vzetí do vazby bylo odůvodněno zejména skutečností, že na počátku řízení nebyl orgánům v trestním řízení jeho pobyt znám a bylo konstatováno, **že se vyhýbal trestnímu řízení pobytem v cizině** a v České republice již nemá silné vazby. Sám žalobce při svých výsleších v rámci vazebních zasedání uváděl, že mu ustanovený advokát sdělil, že do vyřešení věci se nemá do České republiky vracet.

K nároku na náhradu **nemajetkové újmy** za trestní stíhání v penězích, žalovaná v rámci předběžného projednání konstatovala, že usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce **bylo nezákonné**. Žalovaná je přesvědčena, že přiznání zadostiučinění v penězích vzhledem k okolnostem případu není nezbytné. Žalovaná v souladu s § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. **považuje konstatování vydání nezákonného rozhodnutí za adekvátní kompenzaci** tvrzené imateriální újmy. Pro tento závěr svědčí zejména obsah odůvodnění zprošťujícího rozhodnutí, dále pak i procesní postoj žalobce v průběhu trestního řízení. Nadto žalovaná podotýká, že žalobcem tvrzená imateriální újma nebyla řádným způsobem doložena. Pokud měla

materiální újma žalobci vzniknout v souvislosti s medializací trestního řízení, k tomuto žalovaná uvádí, že podle judikatury Nejvyššího soudu ČR (rozsudek ze dne 3. 7. 2012, č. j. 30 Cdo 4280/2011) je medializace prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení a obecných veřejných poměrů případu, nelze přičítat státu k tíži, že princip presumpce nevinny byl narušen sdělovacími prostředky, či dokonce, že jimi byl narušen ve značné míře. Dochází zde k přetržení příčinné souvislosti mezi vedením trestního stíhání a skutečností, která újmu zakládá či zvyšuje. Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení ze dne 27. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3076/2012, uvedl, že **konstatování porušení práva je plnohodnotnou formou zadostiučinění**, předpokládanou ustanovením § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., kterou není na místě žádným způsobem bagatelizovat. V rozsudku ze dne 29.6.2011, sp. zn. 30 Cdo 1684/2010, pak Nejvyšší soud ČR vyložil, že na prvním místě přichází v úvahu poskytnutí zadostiučinění formou konstatování porušení práva jako jedné z forem morální satisfakce. Peněžní satisfakce připadá v úvahu tehdy, pokud by morální satisfakce nebyla způsobeně remajetkové újmě adekvátní. Žalovaná má však za to, že o takovýto případ se v dané věci nejedná. Co se týče žalobcem namítaného nesprávného úředního postupu, tento žalovanou v řízení shledán nebyl. Žalovaná má za to, že veškeré úkony orgánů činných v trestním řízení byly prováděny v adekvátních lhůtách, celková délka řízení nebyla nepřiměřená.

Účastníci učinili nesporným, že žalobce u žalované mimosoudně nárok uplatnil dne 2.12. 2013 a též průběh a výsledek trestního stíhání.

Dále provedeným dokazováním soud zjistil :

Ze záznamu o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 16. 9. 2002 (č. 1. 1 spisu [redacted]), bylo zjištěno, že policejní orgán ve věci zahájil úkony předmětného trestního řízení. Usnesením ze dne **19. 9. 2010 bylo zahájeno trestního stíhání F [redacted] H [redacted]** pro zvlášť závažný zločin loupeže podle § 173 odst. 1,3 tr. zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, kdy byl tehdy na útěku na neztotožněném místě v [redacted] (jak citováno z č. 1. 20 spisu). Z usnesení [redacted] Městského soudu v Praze ze dne [redacted], se podává, že podle § 68 odst. 1 trestního řádu z důvodů uvedených v § 67 písm. a) trestního řádu byl obžalovaný F [redacted] H [redacted] vzat do vazby s tím, že **vazba se započítává ode dne [redacted] od [redacted] hodin**. Z odůvodnění předmětného usnesení se podává, že žalobce (obžalovaný) byl dne [redacted] na základě posledně uvedeného příkazu k zatčení ze dne [redacted] zatčen na mezinárodním letišti [redacted] a v návaznosti na to bylo naříděno na den [redacted] vazební zasedání. V rámci vazebního zasedání obžalovaný poukázal na to, že pobytem v zahraničí se trestnímu řízení nevyhýbal, místo jeho pobytu bylo orgánům činným v trestním řízení známo a důvodem proč cca před 6 lety opustil ČR, nebyla obava z trestního stíhání, ale rozchod s partnerkou a touha pobývat v zahraničí, kde navázal nový partnerský vztah. Zdůraznil též, že s projednávanou trestnou činností nemá nic společného. Z rozsudku Městského soudu v Praze č.j. [redacted] z 31.5.2013 je zjišťováno, že žalobce **byl zproštěn obžaloby**. Z usnesení [redacted] Městského soudu v Praze ze dne [redacted] se podává, že žalobce byl podle § 71 odst. 2, písm. a) trestního řádu propuštěn z vazby **na svobodu**.

V účastnické výpovědi žalobce uvedl, že Českou republiku neopustil v souvislosti s trestním stíháním jeho osoby, odjel 6 let po té události. Neměl potuchy, že by měl být vyšetřován. Odjel z republiky za novým životem, rozešel se tenkrát se svou tehdejší přítelkyní a neměl zde již pro co žít. Chvilí žil v [redacted]. Poté odjel do [redacted] žil tam nějakou dobu, ale jeho cílem bylo odjet do tepla, Odjel tedy do [redacted]. Mezitím se občas vracel do ČR, kdy podstoupil stomatologická

ošetření, absolvoval lékařskou prohlídku, aby mohl fungovat v cizině. Seznámil se tam se svou budoucí přítelkyní, stala se matkou jeho dítěte. Ona byla tou, která mu umožnila se tam uchytit. Po roce se jim narodila dcerka. Postavili si domek, tam vydělal první peníze, poté stavěl hotýlek, kde pracoval jako [REDACTED]

[REDACTED] Měl tedy dobrou práci a pěkný výdělek. O tom, že je stíhán se dozvěděl až rok před zadržením. K vysvětlení výše částky a satisfakci, kterou požaduje, uvedl, že byl přepaden policejním komandem, v domě, kde bydlel s manželkou a dcerou, která doposud křičí, když vidí policii. Přítelkyni vyhrožovali, že jí zavrou a že dítě odvezou, protože mu pomáhala. Dítě i doposud žije ve strachu, že jí chtějí ukrást. V ČR měli problémy i jeho rodiče i starší jeho děti z mediálního tlaku. V [REDACTED] se o něm psalo, že údajně zabil [REDACTED], a v tamních policejních kruzích se to bere tak, že je takové osobě vystaven doklad tzv karta blanca, což znamená, že je dáno právo policejním orgánům dotčeného zastřelit. Přišel tam o majetek, neexistuje tam žádná sociální pomoc a tak jeho přítelkyně skončila na ulici i s dcerou. V ČR byl vzat do vazby a stále myslel na to, jak to dopadne. Zůstaly mu v [REDACTED] dluhy. Komando vběhlo i do hotelu, majitele mučili, dávali mu [REDACTED] a co ukradli na hotelu, to on nyní splácí. Trauma si dcera zřejmě ponese dlouho, rovněž i rodiče. Policie pořád zdůrazňovala, že žalobce řádl samopalem. Ve vazbě byl v cele s člověkem, který zřejmě nebyl úplně psychicky v pořádku, pořád zdůrazňoval, že ještě musí něco udělat, protože chce dožít, měl proto strach i usínat. Ve vazbě často probíhaly prohlídky, kdy člověk nahý tzv. dřepuje. Stresovalo ho též to, že pokud by byl uznán vinným, pak bude též zavázán zaplatit škodu [REDACTED] - Kč, respektive polovinu z toho. Nedokázal si představit, jak by tuto částku vůbec do konce života splatil – to asi ani není možné. Rovněž jej stresovalo, že neuvidí dcerku a i sama přítelkyně nevěřila, že jej ještě někdy uvidí. O tom, že je hledán se dozvěděl od kamaráda, který mu říkal, že to četl na internetu. Nejprve si z toho dělal legraci, s vědomím, že nic neudělal. Nicméně šel k advokátovi a ten mu doporučil, aby šel na místní policii, ovšem i když zašel na policii, bylo mu řečeno, že to má nechat plavat, že na to nejsou zařízení. Není tam ani velvyslanectví, ani konzulát ČR. Od začátku přesídlení bydlel a zdržoval se na jednom jediném místě, nechal si vystavit nové papíry, občanský průkaz, řidičský průkaz, řádně odváděl daně, byl dárce Červeného kříže. Rozhodně se neskrýval, protože kdyby to tak bylo, nenechal by si dělat doklady. Místní policie jej tam navíc dobře znala, nekontaktovaly ho žádné úřady. Prostředky na stavbu domu měl z toho, že před odchodem z ČR rozprodal veškerý svůj majetek. Prodal [REDACTED], něco mu půjčila rodina a přítelkyně. V ČR, místo, kde se v [REDACTED] zdržoval, netajil, i ten plukovník co to šetřil, věděl, kde je, neboť mluvil s žalobcovým kamarádem z [REDACTED] s kamarádem V [REDACTED], který byl slyšen i v trestním řízení. Pokud jde o srovnání cen nemovitostí, respektive ceny domů v ČR a v [REDACTED] tak tady je představa cca 7 milionů, tam jsou to spíše takové lepší chaty. K dotazům žalované, proč nekontaktoval svého kamaráda, který měl kontakt s jeho obhájcem ex offo ohledně jeho zadržení, respektive ohledně toho, že je hledán, uvedl, že na něj ztratil kontakt. Pokud však výše mluvil o kamarádovi, který zjistil z internetu, že žalobce je hledán, a o tom kamarádovi, který měl kontakt na ex offo advokáta, pak to není jedna a tatáž osoba, jsou to dva rozdílní lidé.

Po takto provedeném dokazování má soud prokázán skutkový děj tak, že žalobce byl trestně stíhán od 19.9.2010 (tehdy na útěku na neztotožněném místě v [REDACTED] [REDACTED]. Dne [REDACTED] byl soudcem, poté co byl po zadržení v [REDACTED] převezen do ČR podle § 68 odst. 1 trestního řádu z důvodů uvedených v § 67 písm. a) trestního řádu, vzat do vazby s tím, že vazba se započítává ode dne [REDACTED] Žalobce byl dne [REDACTED] na základě příkazu k zatčení ze dne [REDACTED] zatčen na mezinárodním

letišti [REDAKCE] Bylo nařízeno na den [REDAKCE] vazební zasedání. Nejprve byl žalobce uznán vinným zvláště závažným zločinem loupeže dle § 173 odst. 1,3 tr. zákoníku, rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. [REDAKCE] ze dne 20.6.2012 a odsouzen k 10 letům trestu odnětí svobody nepodmíněně; v důsledku jeho odvolání pak po zrušení rozsudku bylo znovu rozhodnuto tak, že byl rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. [REDAKCE] z 31.5.2013 zproštěn obžaloby podle § 226 písm c) tr. ř. neboť **nebylo prokázáno, že tento skutek obžalovaný spáchal**. Usnesením č.j. [REDAKCE] Městského soudu v Praze ze dne [REDAKCE] byl žalobce podle § 71 odst. 2, písm. a) trestního řádu propuštěn z vazby na svobodu. Trestní stíhání žalobce **trvalo od 19.9.2010 do [REDAKCE]** necelé 3 roky.

Podle ust. § 1 odst. 1 zákona 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem ve znění pozdějších předpisů stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle ust. § 2 cit. zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona nelze zprostit.

Podle ust. § 7 odst. 1 cit. zákona, právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle ust. § 8 odst. 1 cit. zákona, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle § 12 odst. 1 písmeno a) zákona nemá právo na náhradu škody ten, kdo si vazbu zaviniil sám.

Podle § 13 cit. zák. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon po provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postu rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.

Podle ust. § 26 citovaného zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v tomto zákoně občanským zákoníkem.

Podle § 31a cit. zák. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možné nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení a k tomu, zda využil dostupných prostředků, způsobily odstranit průtahy v řízení, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného.

Po provedeném dokazování činí soud tento právní závěr :

Předpokladem vzniku odpovědnosti státu za škodu je existence nezákonného rozhodnutí, vznik škody a příčinná souvislost mezi výše uvedenými, když tato odpovědnost je

založena na principu objektivním, neboť vzniká bez zřetele na zavinění. Pokud se týká předpokladu, tedy existence nezákonného rozhodnutí, je soud toho názoru, že **usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného v na to navazujícím jeho zproštění obžaloby je třeba posuzovat podle výše citovaných zákonných ustanovení jako škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím.** Podle rozsudku Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 25 Cdo 4768/2007, ze dne 22.10.2009, je ustálenou soudní praxí, že podle zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahájí; neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání. Nárok na náhradu škody způsobené zahájením a vedením trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsouzením je specifickým případem odpovědnosti státu podle zákona číslo 82/1998 Sb.. Judikatura Nejvyššího soudu ČR dovodila extenzivním systematickým výkladem uvedeného zákona, že došlo-li z určitých důvodů (v ustanovení § 12 zákona číslo 82/98 Sb. neuvedených) k zastavení trestního stíhání, resp. byl-li obžalovaný obžaloby zproštěn, je třeba vycházet z toho, že občan čin nespáchal a **nemělo proto proti němu být trestní stíhání zahájeno.** Nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání a vedením trestního řízení se v takovém případě posuzuje podle ustanovení § 5 písm a, § 7 a § 8 cit. zákona, tj. jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, neboť rozhodujícím měřítkem opodstatněnosti trestního stíhání je výsledek trestního řízení

Pokud jde o nemajetkovou újmu z tvrzeného **nezákonného trestního stíhání**, pak ano, ve světle zprošťujícího výroku po předchozím zahájení trestního stíhání lze konstatovat, že v případě žalobce se jednalo o nezákonné rozhodnutí. Soud však upozorňuje a odkazuje na náleží Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 428/05 z 11.10.2006, že je třeba hodnotit i **význam veřejného zájmu na ochraně společnosti před pachateli trestné činnosti** cit :... „každé trestní stíhání představuje omezení souhrnu osobnostních práv, jejichž součástí jsou vyjmenovány v čl. 10 Listiny. Obecně jistě platí, že takové omezení je legitimováno veřejným zájmem na ochraně společnosti před pachateli trestné činnosti“. Tvrzená újma z nezákonného trestního stíhání však za současného náhledu na věc optikou zmiňovaného náleží ÚS, nemůže být takovým omezením osobnostních práv, které by zakládalo opodstatněnost ve formě finanční satisfakce nemateriální újmy, jak žalobce požaduje. V uvedeném případě tedy **stačí konstatování porušení práva, což se ze strany žalované žalobci dostalo** a žaloba na finanční zadostiučinění z nezákonného trestního stíhání tak není soudem shledána opodstatněnou.

Pokud jde o nárok žalobce na odškodnění imateriální újmy z vykonané vazby, pak tento nárok soud shledal opodstatněným, nikoli však v žalobcem požadované výši. Platná soudní judikatura se ustálila v názoru, že přiměřenou satisfakcí v tomto segmentu by měla být částka pohybující se v rozmezí od 500,- Kč do 1.500,- Kč / den vazby. Přitom nebylo zjištěno, že by si vazbu přivodil žalobce sám vlastním přičiněním, neboť on pobýval na území [REDAKCE] legálně daleko dříve, než bylo proti němu zahájeno trestní stíhání dne 19.9.2010 (když z uvedeného usnesení o zahájení trestního stíhání vyplývá **povědomost orgánů činných trestním řízení, že žalobce pobývá v [REDAKCE]** na neznámém místě). Z uvedeného je zřejmé, že žalobce, když ČR opouštěl, nevěděl, že je proti němu vedeno trestní stíhání, nota bene, kdy v té době jeho stíhání ani nebylo zahájeno. Pokud je posuzováno jednání žalobce poté, co se dozvěděl o svém trestním stíhání, kdy mu to měl říct jeho známý, pak nelze se na rozhodnutí žalobce - nečinit žádné kroky ve snaze návratu do

ČR na radu advokáta, dívat prizmatem vyhýbání se trestnímu stíhání, neboť tak bylo pochopitelně činěno v plné důvěře v právní rady či již ustanoveného obhájce či rady tamního právníka. Z uvedeného plyne ten závěr, že žalobce si vazební stíhání nepřivodil sám, konec konců, i kdyby se zachoval způsobem - návratu do ČR, pak zcela jistě by byl do vazby vzat, tak či tak. Tyto závěry ostatně plynou i z vazebního usnesení [redacted] ze dne [redacted], v němž je soudem konstatováno, že obžalovaný má v návaznosti na několikaletý pobyt v [redacted] již jisté vazby (partnerku, dítě), narozdíl od ČR, kde sice zřejmě má příbuzné, pevnější vazby ale patrně zpretrhal a hmotné zázemí v návaznosti na svůj odchod do zahraničí rozprodal. Lze jen stěží předpokládat, že by za těchto okolností i při dobrovolném návratu do vazby nebyl vzat. Soud se tedy zabýval tím, jaká částka žalobci za vykonanou vazbu náleží. Žalobce vykonal vazbu v rozsahu 319 dnů. V uvedeném rozpětí stanoveném judikaturou od 500,- Kč do 1.500 Kč/den vazby, soud jako přiměřenou stanovil částku 800,- Kč, která ve výsledku pak činí 255.200,- Kč. V převyšující části pak žalobu, pokud jí byla požadovaná částka v rozdílu 224.800,- Kč, zamítl jako nedůvodnou. Úrok z prodlení pak stanovil ode dne 3.6.2014, kdy uplynula lhůta 6 měsíců od uplatnění nároku u žalované, v níž byla žalovaná povinna nárok vypořádat.

Pokud jde o nepřiměřenou délku řízení, Otázku přiměřenosti délky řízení v předmětné věci je třeba posoudit v souladu zejména s článkem 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), který mj. zakotvuje právo každého na projednání věci v přiměřené lhůtě, a příslušnou judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“). Z ní kromě jiného plyne, že přiměřenost délky řízení se posuzuje podle okolností případu a s ohledem zejména na složitost věci, chování stěžovatele a jednání příslušných orgánů, jakož i význam sporu pro stěžovatele (viz např. rozsudek ESLP ve věci Hartman proti České republice ze dne 10. července 2003, § 73).

Průtah v určité fázi řízení lze tolerovat za předpokladu, že celková délka řízení nebude nepřiměřená (viz např. rozsudek ESLP ve věci Pretto proti Itálii ze dne 8. prosince 1983, § 37). Jen průtahy přičitatelné státu mohou vést k závěru, že délka řízení byla nepřiměřená (viz např. rozsudek ESLP ve věci Papachelas proti Řecku ze dne 25. března 1999, § 40). Chování stěžovatele představuje objektivní faktor, který není přičitatelný žalovanému státu a je třeba ho vzít v úvahu při rozhodování o překročení přiměřené lhůty (viz např. rozsudek ESLP ve věci Versini proti Francii ze dne 10. července 2001, § 28). Při stanovení výše zadostiučinění je nutno vycházet především ze sjednocujícího stanoviska Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010. S ohledem na to, že pro žalobce je relevantním obdobím od zahájení jeho trestního stíhání do skončení věci zproštěním obžaloby, pak tuto dobu od 19. 9. 2010 do do [redacted], tedy necelé 3 roky, nelze považovat za nepřiměřenou a v této části byla žaloba zamítnuta.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 142 odst.1 o.s.ř., kdy bylo na místě přiznat žalobci náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Rozhodování o výši náhrady za nemajetkovou újmu, resp. o výši přiměřeného zadostiučinění obecně splňuje podmínky aplikace ust. § 136 o.s.ř., neboť neexistuje žádná exaktní metoda, jak stanovit přiměřenost zadostiučinění (resp. jeho výši). Za ne zcela přiléhavý odhad výše budoucího zadostiučinění nemůže být žalobce v rámci náhrady nákladů řízení sankcionován. Podaří-li se žalobci prokázat příčinnou souvislost mezi nemajetkovou újmou mu způsobenou a nesprávným úředním postupem, je prokázán základ nároku a žalobce má v zásadě plný úspěch ve věci, i když mu je přiznáno zadostiučinění v jiné výši, než jakou v řízení uplatnil. Shodný závěr vyslovil i Ústavní soud ČR ve svém rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 1310/09. Žalobci proto náleží odměna za 4 úkony právní služby po 9.340,- Kč (převzetí zastoupení, podání žaloby, 2x

jednání u soudu) + 4 x režijní paušál po 300,- Kč, DPH 8.085,- Kč, k tomu cestovné 2x Ústí nad Labem – Praha a zpět vozidlem RZ 5U7 8439 s ujetými 380 km a dále ztráta za promeškaný čas (12 x 100), tj. 1.200; celkem 50.695,- Kč.

Poučení : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dní od doručení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze dne 22.7. 2015

JUDr. Otília Hrehová, v.r.
samosoudkyně

za správnost: Křížová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Saralievové a soudců JUDr. Michala Fridricha a JUDr. Ivany Placek v právní věci žalobce: F ██████ H ██████, nar. ██████, bytem v ████████████████████ zast. JUDr. Janem Hájkem, advokátem, se sídlem Masarykova 1120/43, Ústí nad Labem, proti žalovanému: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, IČO 00025429, o zaplacení 2.000.000 Kč s příslušenstvím, k odvolání účastníků proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 22.7.2015, č. j. 14C 199/2014-182,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovujícím výroku o věci samé a v zamítavých výrocích o věci samé ohledně 224.800 Kč s přísl. a 1.500.000 Kč s přísl. **potvrzuje.**
- II. Ve výroku o náhradě nákladů řízení se rozsudek soudu I. stupně **mění** tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 21.356,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jana Hájka.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem uznal soud I. stupně žalovaného povinným zaplatit žalobci zadostiučinění za nemajetkovou újmu (za výkon vazby) ve výši 255.200 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 3.6.2014 do zaplacení a na náhradě nákladů řízení 50.695 Kč a ohledně 224.800 Kč s přísl., 1.500.000 Kč s přísl. a 20.000 Kč s přísl. žalobu zamítl. Žalobce se domáhal celkem 2 mil. Kč s přísl. z titulu zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež mu měla vzniknout v důsledku trestního stíhání, které skončilo pravomocným zproštěním obžaloby, a v jehož rámci byl omezen na osobní svobodě vazbou.

Účastníci učinili nesporným průběh a výsledek trestního stíhání i skutečnost, že žalobce u žalovaného předmětný nárok uplatnil dne 2.12.2013. Soud I. stupně dále zjistil, že usnesením (PČR) ze dne 19.9.2010 bylo zahájeno trestního stíhání F. H. pro zvlášť závažný zločin loupeže podle § 173 odst. 1, 3 tr. zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku (s konstatováním, že je na útěku na neztotožněném místě v). Usnesením Městského soudu v Praze sp. zn. ze dne byl obžalovaný F. H. vzat do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. a) trestního řádu se započítáním vazby ode dne od 14:50 hodin. Podle odůvodnění usnesení byl žalobce (obžalovaný) dne na základě příkazu k zatčení ze dne zatčen na mezinárodním letišti . V rámci vazebního zasedání obžalovaný poukazoval na to, že pobytem v zahraničí se trestnímu řízení nevyhýbal, místo jeho pobytu bylo orgánům činným v trestním řízení známo a důvodem, proč cca před 6 lety opustil ČR, nebyla obava z trestního stíhání, ale rozchod s partnerkou a touha pobývat v zahraničí, kde navázal nový partnerský vztah. Zdůraznil též, že s projednávanou trestnou činností nemá nic společného. Rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. ze dne 20.6.2012 byl žalobce uznán vinným zvlášť závažným zločinem loupeže dle § 173 odst. 1, 3 tr. zákoníku a odsouzen k 10 letům trestu odnětí svobody nepodmíněně. Po zrušení tohoto rozsudku v důsledku jeho odvolání byl rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. ze dne zproštěn obžaloby podle § 226 písm. c) tr. ř. neboť nebylo prokázáno, že skutek, který mu byl kladen za vinu, spáchal. Usnesením sp. zn. ze dne byl podle § 71 odst. 2 písm. a) trestního řádu propuštěn z vazby na svobodu. Z výpovědi žalobce bylo zjištěno, že Českou republiku neopustil v souvislosti s trestním stíháním, odjel 6 let po předmětné události a neměl potuchy o tom, že by měl být vyšetřován.

Odjel z republiky za novým životem, rozešel se se svou tehdejší přítelkyní, pobýval v [REDAKCE] a v [REDAKCE] ale jeho cílem bylo odjet do tepla. Odjel tedy do [REDAKCE], kde se seznámil s matkou svojí dcery, postavili si domek, měl tam dobrou práci a výdělek. Mezitím se občas vracel do ČR, kde podstoupil stomatologická ošetření a absolvoval lékařské prohlídky. O svém trestním stíhání se dozvěděl až rok před svým zadržením. V této souvislosti byl přepaden policejním komandem v domě, kde bydlel s přítelkyní a dcerou, které z toho mají dodnes trauma. V ČR měli problémy i jeho rodiče i starší děti z mediálního tlaku, v [REDAKCE] se o něm psalo, že zabil [REDAKCE], přišel tam o majetek, zůstaly mu dluhy a jeho přítelkyně s dcerou skončily na ulici. V ČR byl vzat do vazby, jeho spoluvězeň nebyl úplně psychicky v pořádku, měl z něho obavy. Stresovala ho též představa náhrady škody [REDAKCE] Kč a to, že neuvidí dcerku, přítelkyně též nevěřila, že ho ještě někdy uvidí. Od začátku přesídlení bydlel na jednom místě, nechal si vystavit nové papíry, občanský průkaz, řidičský průkaz, řádně odváděl daně, byl dárcem Červeného kříže, rozhodně se neskrýval, místní policie ho dobře znala. Žádné úřady ho nekontaktovaly, o tom, že je hledán, se dozvěděl od kamaráda, který to četl na internetu. Advokát mu doporučil, aby šel na místní policii, kde mu bylo řečeno, že to má nechat plavat. V [REDAKCE] není velvyslanectví ani konzulát ČR.

Na tomto skutkovém základě soud I. stupně konstatoval, že ve smyslu ustálené soudní praxe odpovídá stát za analogického použití úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, obsažené v §§ 5, 7 a 8 zákona č. 82/1998 Sb., též za škodu (nemajetkovou újmu), způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu. Žalobce byl obžaloby zproštěn, byl tedy trestně stíhán nezákonně. Oproti tomu soud I. stupně s odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 428/05 zdůraznil, že omezení osobnostních práv trestním stíháním je legitimováno veřejným zájmem na ochraně společnosti před pachateli trestné činnosti a dovedil, že k satisfakci nemateriální újmy žalobce, vzniklé předmětným trestným stíháním (mimo vykonanou vazbu), stačí již žalovaným provedené konstatování porušení práva. Žalobci přiznal peněžní náhradu pouze za vykonanou vazbu v rozsahu 319 dní v částce 800 Kč za den za použití judikatorně dovozaného rozpětí 500-1500 Kč za den vazby. Konstatoval, že nebylo zjištěno, že by si vazbu přivodil žalobce vlastním přičiněním, neboť pobýval na území [REDAKCE] legálně daleko dříve, než bylo proti němu dne 19.9.2010 zahájeno trestní stíhání (z usnesení o zahájení trestního stíhání vyplývá povědomost orgánů činných trestním řízením, že žalobce pobývá v [REDAKCE] na neznámém místě). Žalobce tak v době opuštění ČR nevěděl, že je proti němu vedeno trestní stíhání, které v té době ani nebylo zahájeno. Poté, co se o trestním stíhání dozvěděl, jednal na radu advokáta

a z okolností, že nečinil kroky k návratu do ČR, nelze dovozovat vyhýbání se trestnímu stíhání. K vazbě žalobce by jistě došlo, i kdyby se do ČR sám vrátil, neboť v usnesení sp. zn. [REDAKCE] ze dne 18.7.2012 je konstatováno, že obžalovaný má v návaznosti na několikaletý pobyt v [REDAKCE] již jisté vazby (partnerku, dítě), na rozdíl od ČR, kde sice má příbuzné, pevnější vazby ale patrně zpřetrhal a hmotné zázemí v návaznosti na svůj odchod do zahraničí rozprodal. Na základě těchto úvah soud I. stupně žalobci na podkladě § 31a zák. č. 82/98 Sb. přiznal na náhradu nemajetkové újmy za vykonanou vazbu ve výši 255.200 Kč s úrokem z prodlení ode dne 3.6.2014, kdy uplynula lhůta 6 měsíců od uplatnění nároku u žalovaného, v níž byl povinen nárok vypořádat. Ohledně zbylého žalobního nároku žalobu zamítl, včetně částky 20.000 Kč, požadované z titulu nepřiměřené délky trestního řízení, neboť dovedl, že délka trestního stíhání žalobce, trvajících od 19.9.2010 do [REDAKCE], necelé 3 roky, nebyla nepřiměřená. Žalobci přiznal podle § 142 odst. 1 o. s. ř. náhradu účelně nákladů řízení, sestávající z odměny advokáta za 4 úkony právní služby po 9.340 Kč (převzetí zastoupení, podání žaloby, 2x jednání u soudu), 4 režijních paušálů náhrady jeho výdajů po 300 Kč, cestovného advokáta z Ústí nad Labem - Praha a zpět osobním vozidlem RZ [REDAKCE] s ujetými 380 km a náhrady za promeškaný čas ve výši 1.200 Kč (12x 100).

Proti rozsudku se včas odvolali oba účastníci řízení. Žalobce ve svém odvolání proti zamítavým výrokům rozsudku ohledně částek 224.800 Kč a 1.500.000 Kč dovozoval, že přiznané zadostiučinění je nedostatečné a zdůraznil s odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1976/09, že každé trestní stíhání negativně ovlivňuje život stíhaného, zejména skončí-li způsobem, který potvrdí jeho nevinu. Zásah nezákonného rozhodnutí do života žalobce byl velice intenzivní, zasáhl jeho osobnostní i majetkovou sféru v ČR i v [REDAKCE] nemohl udržovat kontakt se svou rodinou a jeho partnerka a dcera se ocitly v obtížné sociální situaci. Zdůraznil, že se v [REDAKCE] neskrýval, měl tam stále bydliště na jednom místě, byl úřady evidovaný, pracoval a platil daně, žil normální život, narodila se mu dcera a orgány činné v trestním řízení měly možnost ho kontaktovat. V [REDAKCE] není český zastupitelský úřad a žalobce z vlastní iniciativy zjišťoval u místní policie, zda má být k dispozici, odpověď však byla negativní. Žalobce sám k vazbě žádný důvod nezavdal a soud I. stupně neodůvodnil, proč mu v rámci judikatorně dovozovaného rozpětí přiznal za její výkon pouze 800 Kč denně, namísto částky 1.500 Kč denně. Odvolatel navrhl, aby odvolací soud napadené výroky rozsudku soudu I. stupně změnil a přiznal mu shora uvedené částky s příslušenstvím.

Žalovaný se odvolal proti vyhovujícímu výroku rozsudku a výroku o náhradě nákladů řízení a soudu I. stupně vytkl nesprávné právní posouzení

věci. Setrval na svém stanovisku, že žalobci nepřísluší peněžní zadostiučinění za nemajetkovou újmu z titulu nezákonného rozhodnutí o vazbě. Zdůraznil, že žalobce se o svém trestním stíhání dozvěděl rok před svým zatčením a měl možnost s orgány činnými v trestním řízení komunikovat. K jeho zatčení a vzetí do vazby došlo po vyhlášení odsuzujícího rozsudku a trestní řízení téměř od počátku probíhalo jako řízení proti uprchlému. Žalovaný dále nesouhlasil s výší přiznané náhrady nákladů řízení s poukazem na to, že podle rozhodnutí NS ČR sp. zn. 33Cdo 3378/2013 náleží za úkon právní služby v řízení, jehož předmětem je náhrada nemajetkové újmy, ve smyslu § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/96 Sb. odměna advokáta ve výši 3.100 Kč. Odvolatel navrhl, aby odvolací soud napadený výrok rozsudku změnil tak, že žalobu zcela zamítne a přiznal mu náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Podle obsahu odvolání uplatnili odvolatelé odvolací důvody ve smyslu § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř. Odvolací soud proto přezkoumal napadený rozsudek a řízení, které mu předcházelo, v rozsahu, napadeném odvoláním v souladu s § 212 a 212a o. s. ř. a odvolání proti výrokům o věci samé opodstatněnými neshledal.

Nárok žalobce na zadostiučinění za nemajetkovou újmu je založen na okolnosti, že byl v trestním řízení, které proti němu bylo vedeno, obžaloby zproštěn a za analogického použití § 8 zákona č. 82/1998 Sb. je naplněna podmínka existence nezákonného rozhodnutí, jímž se rozumí rozhodnutí o zahájení trestního stíhání (srov. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 1Cz 6/90, rozhodnutí velkého senátu NS ČR sp. zn. 31Cdo 3489/2007 a sp. zn. 31Cdo 2805/2011, rozhodnutí sp. zn. 25Cdo 4768/2007). Nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu je upraven v § 31a zák. č. 82/98 Sb. a vzniká za předpokladu nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu. Žalobci zcela nepochybně vznikla nemajetková újma z nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání. Není sporu o tom, že v případě trestního řízení jde o věc typově významnou pro osobou obviněného, která negativně ovlivňuje a zatěžuje jeho osobní život. (srov. např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 590/08, nález sp. zn. I. ÚS 554/05, nález sp. zn. I. ÚS 2511/13). Z uvedeného vyplývá, že trestní řízení samo o sobě představuje natolik zásadní negativní zásah do života obviněného, zatěžující jeho osobní život, že pro reparaci jeho následků v osobnostní sféře zpravidla nebude pouhé konstatování porušení práva ve smyslu § 31a odst. 2 věta první zák. 82/98 postačovat. Žalobce konstruoval jako samostatný nárok zadostiučinění za nemajetkovou újmu za vykonanou vazbu, ten však nemá bez dalšího v ustanoveních zákona č. 82/98 Sb. oporu. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona upravuje toliko nárok na náhradu škody, způsobené rozhodnutím o vazbě při (mimo jiní) zproštění obžaloby, nikoliv nárok na náhradu nemajetkové újmy. Odvolací soud v této

souvislosti zdůrazňuje, že uvalení vazby na osobu obviněnou z trestného činu samo o sobě nezákonným rozhodnutím není, pokud je učiněno v souladu s trestním řádem. Vazba neztrácí svou zákonnou kvalitu tím, že osoba obviněná a později obžalovaná z trestného činu byla nakonec obžaloby zproštěna proto, že nebylo prokázáno, že skutek spáchala. Jestliže zákon č. 82/1998 Sb. zakládá v § 9 odst. 1 odpovědnost státu za škodu způsobenou vedle nezákonného též zákonným rozhodnutím o vazbě, pokud byl obžalovaný později zproštěn obžaloby, poskytuje vyšší zákonný standard ochrany práv (srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 596/02). V daném případě nelze vazbu žalobce považovat za nezákonnou, neboť o ní bylo rozhodnuto v souladu s § 68 tr. řádu při naplnění důvodů podle §67 písm. a) tr. řádu za situace, kdy se žalobce jako obžalovaný trvale zdržoval v cizině. Žalobci tak nemohl ve smyslu § 31a zák. č. 82/98 Sb. vzniknout mimo rámec nároku na zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání zvláštní nárok na takové zadostiučinění za výkon vazby. Z tohoto důvodu není pro existenci jeho nároku zásadně významné, zda si vazbu zaviniil sám, jak prosazuje žalovaný, tato okolnost může mít význam jen pro hodnocení okolností trestního stíhání při posuzování výše zadostiučinění.

Nemá-li žalobce (samostatný) nárok na zadostiučinění za výkon vazby, neznamená to, že by omezení jeho osobní svobody nemělo být vzato v úvahu při posuzování formy a výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu vznikla samotným trestním stíháním. S úvahou soudu I. stupně, že dostatečnou satisfakcí žalobci za předmětné trestní stíhání je konstatování porušení jeho práva (nebýt stíhán jinak, než ze zákonných důvodů), která ani není dostatečně odůvodněna, se odvolací soud neztotožnil. Při úvaze o výši zadostiučinění v peněžní formě podle § 31a odst. 2 zák. č. 82/98 Sb. je ve smyslu judikatury NS ČR (rozhodnutí sp. zn. 30Cdo 2256/2011, sp. zn. 30Cdo 2813/2011, publikované pod č. 122/12 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) podstatná 1) povaha trestní věci a v jejím rámci zejména hrozba trestního postihu, 2) délka trestního řízení, 3) následky způsobené v osobnostní sféře poškozeného. Vedle toho je namístě přihlídnout i k okolnostem konkrétního trestního stíhání, zejména k okolnostem vydání usnesení o jeho zahájení nebo vydání tohoto usnesení předcházejícím. V daném případě byl žalobce stíhán relativně krátce, avšak pro závažný trestný čin loupeže podle § 173 odst. 1 a 3 tr. zák., za který mu hrozil vysoký trest odnětí svobody (ten mu byl také prvním odsuzujícím rozsudkem v trvání deseti let udělen). Nejzávažnějším následkem trestního stíhání v osobnostní sféře žalobce bylo omezení jeho osobní svobody vazbou trvajícím od [redacted] do [redacted]. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu I. stupně, že žalobci nelze přičítat zavinění této vazby jeho vlastním jednáním. Je skutečností, že vzetí žalobce do vazby bylo, jak vyplývá z usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. [redacted] ze dne 18.7.2012, mimo ohrožení vysokým trestem odnětí svobody

opodstatněno jeho pobytem v zahraničí, aniž by byla orgánům činným v trestním řízení známo jeho konkrétní místo bydliště. Žalobce však neopustil ČR v reakci na zahájení trestního stíhání, ale již několik let předtím a v místě svého pobytu se neskryval, neboť tam byl bez obtíží zadržen tamní policií. Výlučné zavinění vazby z jeho strany nelze dovozovat z toho, že po získání informace o svém trestním stíhání s orgány činnými v trestním řízení nespolupracoval a nesdělil jim z vlastní iniciativy místo svého pobytu, potažmo, že se nevrátil do ČR. Na druhé straně tento nedostatek spolupráce k jeho vzetí do vazby jistě přispěl. Ostatní následky trestního stíhání jsou oproti omezení osobní svobody žalobce podružné a spočívají především ve stresujícím vlivu trestního stíhání na osoby žalobci blízké. Žalobcův případ byl v ČR široce medializován, nicméně žalobce ani netvrdil, že by jemu osobně tato medializace způsobila nějakou zásadní obtíž. Nelze nezmínit ani okolnosti zahájení trestního stíhání žalobce, k němuž přispěl způsob jeho života a jeho vazby na osoby s kriminální minulostí. Žalobce sám na druhé straně je osobou soudně netrestanou a tudíž bezúhonnou. Peněžní částka zadostiučinění, k níž dospěl soud I. stupně za použití judikaturních závěrů o výši odškodnění za výkon vazby (srov. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 30Cdo 2357/2010), se s ohledem na uvedené skutečnosti jeví odpovídající satisfakcí za obtíže, které žalobci předmětné nezákonné trestní stíhání způsobilo. Odvolací soud proto napadené výroky rozsudku soudu I. stupně o věci samé podle § 219 o. s. ř. potvrdil.

Opodstatněným shledal odvolací soud odvolání žalovaného proti výroku o náhradě nákladů řízení. Soud I. stupně správně přiznal tuto náhradu v plné výši žalobci, neboť přiznání jakékoliv satisfakce za nemajetkovou újmu je třeba hodnotit obdobně jako plný procesní úspěch ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. (srov. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 30Cdo 2707/2013). Při úvaze o výši odměny advokáta za úkon právní služby se však odvolací soud přidržel rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30Cdo 3378/2013, v němž tento soud formuloval a odůvodnil závěr, že odměna advokáta za zastupování v řízení, jehož předmětem je náhrada nemajetkové újmy za nesprávný úřední postup či nezákonné rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/98 Sb., se vypočte z tarifní hodnoty stanovené podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/96 - advokátní tarif (neboť jde kompenzaci za zásah do osobnostních práv poškozeného). Žalobci proto náleží na náhradě nákladů řízení za řízení před soudem I. stupně odměna advokáta za čtyři úkony právní služby po 3.100 Kč s náhradou hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za úkon, dále ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada nákladů cestovních výdajů ve výši 2.850 Kč, náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu v rozsahu 12 půlhodin po 100 Kč a 21 % DPH z celkové částky 17.650 Kč, celkem 21.356,50 Kč. Odvolací soud proto výrok o náhradě nákladů řízení za použití § 221a o. s. ř. v tomto smyslu změnil co do výše

přiznané náhrady. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř., neboť v odvolacím řízení neměl žádný z účastníků převažující procesní úspěch.

Proti tomuto rozsudku **je** za podmínek § 237 o. s. ř. přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně.

V Praze dne 10. prosince 2015

JUDr. Irena Saralievová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Schmidtová

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Bohumila Dvořáka a JUDr. Františka Ištvánka ve věci žalobce F. H., narozeného [REDAKCE], bytem v [REDAKCE] zastoupeného JUDr. Janem Hájkem, advokátem se sídlem v Ústí nad Labem, Masarykova 1120/43, proti žalované České republice – Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 424/16, o zadostiučinění za nemajetkovou újmu, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 14 C 199/2014, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2015, č. j. 20 Co 376/2015-209, takto:

I. Dovolání se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Obvodní soud pro Prahu 2 jako soud prvního stupně rozsudkem ze dne 22. 7. 2015, č. j. 14 C 199/2014-182, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 255 200 Kč s příslušenstvím a žalobu co do částky 224 800 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok I), dále žalobu zamítl co do částek 1 500 000 Kč s příslušenstvím (výrok II) a 20 000 Kč s příslušenstvím (výrok III) a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 50 695 Kč (výrok IV).

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozsudek soudu prvního stupně potvrdil ve vyhovujícím výroku o věci samé a v zamítajících výrocích o věci samé ohledně 224 800 Kč s příslušenstvím a 1 500 000 Kč s příslušenstvím (výrok I rozsudku odvolacího soudu), ve výroku o náhradě nákladů řízení jej změnil tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 21 356,50 Kč (výrok II rozsudku odvolacího soudu) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok III rozsudku odvolacího soudu).

Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce včasným dovoláním, které však Nejvyšší soud podle § 243c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2014 (srov. čl. VII zákona č. 293/2013 Sb.), dále jen „o. s. ř.“, odmítl.

Posuzované dovolání neobsahuje náležitosti vyžadované ustanovením § 241a odst. 2 o. s. ř., neboť žalobce vůbec nevymezil, v čem spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání.

Nejvyšší soud přitom ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že z dovolání musí být s ohledem na ustanovení § 237 o. s. ř. zřejmé, od jaké (konkrétní) ustálené rozhodovací praxe

se v rozhodnutí odvolací soud odchýlil, která konkrétní otázka hmotného či procesního práva má být dovolacím soudem vyřešena nebo je rozhodována rozdílně, případně od kterého (svého dříve přijatého) řešení se dovolací soud má odchýlit (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. 25 Cdo 1559/2013, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2488/2013, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 21. 1. 2014, sp. zn. I. ÚS 3524/13). Pouhá kritika právního posouzení věci odvolacím soudem, ani kritika údajně neúplných skutkových zjištění soudu k naplnění obligatorních náležitostí ustanovení § 241a odst. 2 o. s. ř. nepostačuje.

Rovněž Ústavní soud potvrdil, že „[n]áležitosti dovolání a následky plynoucí z jejich nedodržení jsou (...) v občanském soudním řádu stanoveny zcela jasně. Účastníkovi řízení podávajícímu dovolání proto nemohou při zachování minimální míry obezřetnosti vzniknout pochybnosti o tom, co má v dovolání uvést. Odmítnutí dovolání, které tyto požadavky nesplní, není formalismem, nýbrž logickým důsledkem nesplnění zákonem stanovených požadavků.“ (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 2716/13).

Ústavní soud se dále k otázce náležitostí dovolání vyjádřil v usnesení ze dne 26. 6. 2014, sp. zn. III. ÚS 1675/14, kde přílehavě vysvětlil účel povinnosti dovolatele uvést, v čem konkrétně spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání. Účelem zavedení této povinnosti je podle Ústavního soudu „regulace vysokého počtu problematicky formulovaných dovolání a preventivní působení na advokáty potenciálních dovolatelů, aby se otázkou přípustnosti dovolání odpovídajícím způsobem zabývali. To mělo vést k tomu, že dovolání nakonec podáno nebude, neboť advokát při reflexi dosavadní judikatury Nejvyššího soudu sám zjistí, že dovolání rozumný smysl podávat nemá.“

Nejvyšší soud vzhledem k výše uvedenému dovolání podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl, neboť trpí vadami, pro něž nelze v dovolacím řízení pokračovat, a tyto vady nebyly žalobcem v zákonné lhůtě odstraněny (§ 241b odst. 3 o. s. ř. a § 243b o. s. ř.).

Výrok o náhradě nákladů dovolacího řízení netřeba odůvodňovat (§ 243f odst. 3 věta druhá o. s. ř.).

Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2016

JUDr. Pavel Simon, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Helena Lovíšková